

Esztergomi Lapok.

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési árak:	
Egész évre	6 ft — kr.
Fél évre	3 ft — kr.
Negyed évre	1 ft 50 kr.

→ Egyes szám ára 6 kr. ←

Szerkesztőség:

Széchenyi-tér (Szerencsés-féle ház),

hová az lap szellemi és anyagi részét illető közlemények küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadóhivatal:

Széchenyi-tér (Szerencsés-féle ház).

hová az előfizetési pénzek küldendők.

Hirdetések

és nyilatkozási közlemények a kiadóhivatalban vétetnek fel.

Széthúzás.

Esztergom, 1898. márczius 23.

(S. K.) A kis városoknak valóságos átka, hogy különbenis gyöngerejű és csekély számú polgársága össze nem tart, hanem külön-külön akarja előmozdítani szülőföldjének érdekeit. A pártokra tagolt, széthúzó társadalom pedig sohasem lehet a saját és városának, fejlődésének intőzője, mert sohasem érti meg egymást, sohasem adhat sem impulzust, sem ösztönt, sem példát valamely üdvös mozgalom létrehozására, még kevésbé valamely üdvös eselekvésre, s ha valamit itt-ott létrehoz is, arra sem tudja a maga bélyegét ráütni, az is szintelen és jelentőség nélkül való, mint milyen a társadalom, melyet semmitéle kapocs össze nem fűz, akarata ellenére, átvizsi pártoskodását a város ügyeibe is, a közügy megszűnik annak lenni s az egyes pártok prédájává, magánügyvé válik.

És ez az általános jellemzés, kérdezzük, nem talál-e városunk társadalmára? Ki mondhatja, hogy itt a közös akarat koheziójából hevílnének a közkérdések, hogy itt mindenki egyet akarna? Ki mondhatná, hogy közügyeink nem a társadalom érdeklődésével oldhatók meg s nem lenne a város ügyeiben való, hogy egyet akarjunk?

A társadalom tevékenysége, mint azt

naponta tapasztalhatjuk, oly erő, mely ha egy célra pontosul össze, olyan hatalom, mely előtt alig van akadály. Ha komoly jellemű és szilárd akarátú és tette vágyó férfiak vállvetett működése, közös célra egyesülnek, semmi sincs, mely ennek útjában állana. Hiszen hazánkban a társadalmi tevékenység a kulturális és emberbaráti intézmények terén csaknem hatalmasabb a mindenható állam abbéli tevékenységénél, melynek a minden oldalról reá háruló kötelességek teljesítésére szintén kevés eszköz áll rendelkezésre. Hol lennénk, ha a társadalom visszahúzódnát volna minden üdvös mozgalomtól s nem pótolta volna azt, a mit az állam elmulasztott vagy meg nem tehetett, s ha nem adott volna impulzust, irányt az állami tevékenységnek is?

A mit az ország társadalmá megtehet az ország érdekében, ugyanezt megteheti minden város társadalmá saját városa érdekében. Nem kell hozzá egyéb, mint a polgárok egyetértése és összetartása, a vállvetett együtt működésre irányuló őszinte törekvés és az oknak a tényezőknél közreműködése melyek a város társadalmát egyetértő működésre képessé teszik.

Hiszen kétségtelen! Céljaiban bevalott, jellegezhető separatisztikus törekvés tisztán társadalmi, vallási, akár nyelvi kü-

lönbségek miatt városunkban ninesen. De széthúzás van, akarjuk mondani a város közkérdéseinek érdekében való közös akarat nines.

Társasköreink, jóllehet vezető elemük úgy is csekély, többfelé huzzák s fölaprózzák a társadalmat. Csodálatos, hogy a tisztviselők és iparosok, e két polgári rend között érintkezési pontok alig is lelhetők föl. Miért? Pedig csak a gyakori érintkezés az, mely a kettő között a mindkettőnek érdekében való kiegyenlítést létrehozhatja. Pedig a gyakori érintkezés által eszerélnődnek ki a nézetek és eszmék, csak így egyenlődhetik ki a két ellentétes a — hogy úgy mondják — villamos feszültség, mely mindenikben külön-külön felhalmazódott s könnyen kitörésre vezethet. S ha a villamosság, — hogy a hasonlatnál maradjunk — egy kis viharral és dörgéssel jár, ezt csakhamar derült idő, teljes egyetértés követi. A fel-felcsapódó hullámok, a gyakori érintkezés nivelláló hatása alatt csakhamar elsimulnak s biztosan övezhet rajtuk a társadalom hajója.

A veszedelemnek, mely a különválásból keletkezhethetnék, legbiztosabban vehetjük elejét, ha társadalmunk vezetői közös akcióra egyesülnek s a polgárság közt fennálló választófalat ledöntjük.

Az „ESZTERGOMI LAPOK” tárczája.

Vigasz.

— Az „Esztergomi Lapok” eredeti tárczája. —

... Lehullott az utolsó rög is, a mely befedte az imént ásott üreget. Már behantolták a fényes koporsót, a számtalan koszorút és egy érintetlen új hant jelezte az üreg helyét.

És ő úgy hitte, hogy ez a hant eltemette az ő ifjuságát is.

Ifjuságával együtt üdvösségét, boldogságát. Mindent-mindent, el az ő egész életét...

Azon tépődött, vajjon mi célja is lehetne az ő életének ezentúl?

És nem tudta megtalálni erre az imént felvetett kérdésre a választ.

Ugy rémlett előtte, mintha lelke is elköltözött volna azzal a tetemmel, s mintha ő csak testben maradt volna meg. És a remény, hogy lassanként, mihamar ez is utána sorvad, olyan végtelenül boldoggá tette.

Elképzelte beteges gondolkozása közben, hogy milyen boldogító lesz majd a találkozás. Ez a tudat, ez a beteges beképzelődés éltette benne a lelket, s tartotta benne az életet.

Eközben özevessége első napjai minden fizikai erejét megviselték. Elmerengett az álmok

birodalmának végtelen oceánjain, elkalandozott gyerekes álmainak tulsó határain és alig ébredt a valóra, a mely kietlen volt és sivár.

Ezeknek az álmoknak tárgyát mi más képezte volna, mint egyedül ő. Kereste mindenhol és ha feltalálta, el nem engedte a közeléből, hanem fogva tartotta önmagánál és elcsevegett hosszan, mint azelőtt; elbeszélte mindazt, mi érzélgős szívének feküdt és ezzel is könnyíteni vélt igazságtalan sorsán.

Kisírt, beesett és elhomályosult szemével a merre nézett, mindenhol őt vélte feltalálni. És a mire nézett, a mely tárgyon megakadt szomorú tekintete, minden ő reá emlékeztette. A legesekélyebb tárgyhoz is hozzáfűződött valami jelentéktelen mese és olyan könyörtelenül szívzaggató volt ez az emlékezés...

Az első napok zokogással mulottak el. Csöndes magabazárkózottság vett erőt ezen a leheletszerű asszonyon, a ki bármennyire igyekezett mindent, egész multját feledni, csak-csak eszébe jutott megint és újra untalan az, a mit a fejből, a szívből nem lehet csak úgy kitörölni.

Olyannak tetszett, mintha sohasem tudná feltalálni erre az őt ért nagy és pótolhatatlan veszteségre a vigaszt és mintha számára minden, de minden elveszett volna már.

Mit bántotta volna a világ lármás zaja, a mikor az ő egyhanguságának szomorú kongásként hallatszott mindez. Hosszu, végnélküli és áthidalhatlan ür volt az, a mely elválasztotta a

kapcsi világot az ő önzetlen és romlatlan szívetől, beteges és gyógyíthatatlannak tetsző lelkétől.

A lehelet is lehet lenge, olyan gyöngé, hogy szinte már nem is az. A leheletszerű asszony is mindjobban gyengült. Eltűnt már régen az a szép rózsapír arczáról, eltűnt az az átszellemült, lemondó és bánatos mosoly és csak halvány sejtelem maradt meg belőle, csupán emlék és emlékezés.

Nagy, igaz és határtalan szerelem fűzhette ezt az asszonyt az urához. Szerelem, a mely felette áll e szó mai fogalmának; szerelem olyan szent és oly magasztos, a melyre hiába ábitozunk, a melyet ma találni nem lehet.

Olyan meseszerű volt ez az igaz történet, hogy azt az asszonyt felhőbe burkolt glóriával vették körül és istenítették benne az igaz, a lemondó nagy és örök szerelmet...

Czélntalan gondolt volna vissza multjára, élete szebb, vidámabb éveire, — hiszen sivárnak és kietlennek látta a jelent.

Mindennek vége szakad. Nem örökké szüröcsölik áldva a lét nagy kiejét és nem tart örök életen át a nyomor meg lemondás.

Letelt a grász éve is.

Egy évnek megannyi napja mulott el immár azóta, hogy elhantolták azt az ő mindenségét, a ki nélkül úgy hitte, czélntalan a lét, hiábavaló az élet, érdemtelen a küzdés és eredménytelen a szenvedés.

Es nekie még mindig itt kellett bolyognia,

Ámbár tudjuk, hogy az eféle ujságcikkeknek a gyakorlatban majdnem annyi a foganatjuk, mint a kőrösi szentelt viznek; de midőn tollunk a nyilvánosságot szolgálja, nem szabad lelkiismeretünk szerint is arra hallgatnunk, lesz-e valamelyes haszna a soroknak. Ha más nem, egy percze mindenestre megállit, eszmeeserék magja lehet. Talán akad, aki az életben is tovább építi a mit e cikkelylyel szándékoztunk, talán mégis elérjük végtére is ez elv győzelmét: viribus unitis.

HIREK.

Fordulat a barti jegyző ügyében.

Verbó Pál, a barti jegyző ügyében, kiről mult számunkban azt irtuk, hogy esendőrök kísérték be Muzslára, kedvező fordulat állott be, amennyiben a komáromi ügyészség szabadlábra helyezte őt.

Verbót ugyanis Bartal Ignác Barth községi pénztárnokkal együtt vasárnap felkísérték Komáromba, minthogy váltóhamisítás vádja emeltetett ellenük s ennél fogva a vizsgálat a törvényszéknek illetékessége alá tartozik. Másnap délelőtt az ügyész kihallgatta Verbót és Bartalt, s a kihallgatás folyamán kiderült, hogy Verbó nem bűnrészes a váltóhamisításban, minélfogva azonnal szabadlábra helyezték őt. Ellenben Bartal Ignác pénztárnokot ott tartották.

Verbó hivatalos hatalommal való visszaélés és személyes szabadság elleni merénylet címén azonnal följelentette a törvényszéknél a barti esendőrörmestert, ki őt elfogta, s egyuttal az ügyészség hivatalból is elrendelte a vizsgálatot az őrmester ellen, ki — ha Verbó ártatlansága kiderül — bizonyára elveendi súlyos és megérdemelt büntetését. A hivatali rendellenességek dolgában azonban még mindig folyik a vizsgálat, melyet dr. Perényi főbíró és vég helyi főszámvevő vezetnek Verbó ellen.

Ez az ügy mai stádiumában kuszált és zavaros; a kedélyek megnyugtatója szempontjából óhajtható, hogy minél hamarabb nyilvánosság elé kerüljön a tényállás. Mert aminő kinos szenzátiót keltett megyszerte, hogy egy általános ismert s rendezett viszonyok között élő családost köztisztviselőt súlyos vádakkal illettek és esendőrszuronyok között bekísérték,

holott úgy szeretet vona elköltözni oda fel, tul az ég azurján . . .

*

Az ura beteges volt. Köhécselt nagyon. A társadalom veszélyesen meredek lajtorjáján haladt fel és utközben nem ösmert mást, mint munkát és megint csak munkát. Az egyik hágesőt elhagyta és felért a másik lépcsőfokra. Es ez így haladt jóideig és azután megunt az unalmas egyedüllétet és elvett egy szegény, de erkölcsös szép lányt.

Aféle házias nevelésű volt, aki érti azt, amit érteni kell. Szép volt. Talán nagyon is szép ehhez a már nem épen ifju emberhez.

Okos lehetett. Dehogy kellett erőszakolni, hogy elmenjen hozzá. Pedig voltak neki is ábrándképekben megjelenő lovagjai, akikre, mint mindannyian, hiába várt.

Nejévé lett annak az embernek, kit inkább gyűlölt mint szeretett. Csak nem maradhatott vén leány. Férjhez ment, mint annyian, hogy asszonynya legyen.

Es asszony lett. Ápolta az urát, amikor ápolásra volt szüksége. Hü volt, lehet hogy azért, mert nem volt alkalma hütlenné lenni. Es nem esalta meg az urát, nyilván azért a mert nem volt módjában megtenni azt . . .

A szokás és annak a negy, mindent fölülmuló hatalma szántotta azt a barázdát homlokára. Az rabolta meg a rózsapirtól, az be-

épp oly kinos hatást szült a legujabb fordulat: Verbó szabadon bocsátása.

A barthi jegyzőnek tönkre tették a becsületét azáltal, hogy mint közönséges bűnöst fegyveres karhatalommal börtönbe kísérték s több napig börtönben tartották; s ime az ügyészség másfél órai kihallgatás után dezavualja a esendőrszuronyokat és a meggyalázott embert szabadon bocsátja, rehabilitálja. Ennyit tudunk eddig ez ügyről és mert csak ennyit tudunk, nem láthatunk benne mást, mint vérlázító jogtiprást, melyet ebben az alkotmányos államban szinte lehetetlennek tartottunk.

Világosságot, teljes világosságot kívánunk ebben a minden ízében sötét ügyben!

Március 15 Nyerges Ujfalun. Tökéletlen volna krónikánk március 15-ének megünnepléséről, ha meg nem emlékeznénk arról a lélekemelő ünnepélyről, mely e napon Ny. Ujfalun folyt le. Ez a község úgy ünnepelt, ahogyan kevés ebben a megyében, de még a szomszédos megyékben is. Az ünnepély kimagasló részét két szép beszéd képezte, az egyiket Reviczky főbíró tartotta, midőn mint elnök a képviselő testület diszközgyűlését megnyitotta, a másikat dr. Hulényi orsz. képviselő az Árpád szobornál, melyhez az ünneplő közönség kivonult. Reviczky beszéde, melyet — minthogy a nagy közönség el nem fért a tanács teremben — a község háza udvarán, dísz emelvényen mondott el, oly lelkesítő, oly hatásos volt, hogy a nagyszámu hallgatóság a beszéd befejeztével szünni nem akaró éljenzéssel fejezte ki elismerését a lelkes szónok iránt. Délután az Árpád szoborhoz zarándokolt a közönség, hol dr. Hulényi szépen átgondolt magvas beszéde után Reviczky Elemér gimnáziumi tanuló szavalt a nagy hatással a „Talpra magyar!“-t. A délelőtt tartott istentiszteleten és délután a szobornál igen szépen énekeltek az iskolás fiúk, amiért Heinzelmann és Havas tanítókat illeti meg az elismerés. Este az olvasóköri bankett volt, melyen számos szép felköszöntőt mondtak; bankett után régi jó szokás szerint reggelig tartó táncz következett.

Pénztározatok közgyűlése és mérlege. Az Esztergomi Kereskedelmi és Iparbank március 27-én délelőtt fél 10 órakor tartja XXIV. rendes közgyűlést az alábbi tárgysorozattal: 1. Elnöki jelentés. 2. Vezérigazgatói jelentés. 3. Felügyelő bizottsági jelentés. 4. Elnök választás. 5. Felügyelő bizottság választása. 6. Tíz igazgatósági tag kilépése és ugyanannyi helyének betöltése. 7. Az alapszabályok értelmében netán teendő indítványok. — Az idei mérlegről kitűnik, hogy az iparbankra nézve a lefolyt üzleti év eléggé kedvező volt, amennyiben 35024 frt 91 kr tiszta nyereséggel végződött, amelyből 9 frt osztalék jut a részvényesekre. A mult évben a kötvénytőke 1419531

felyásolta még mosolyát is, hogy olyan bánatos, mintegy lemondó Madonnaképek tetszett az a kimonthatatlanul szép barna fej . . .

Nem a szerelem, — a melynek házassághoz semmi köze sem volt, — hanem a szokás tette azt, hogy ő üresnek látta a létet a nélkül, a kivel eddig együtt élt.

Es nem a szerelem — a melyt alig ösmert, — volt az, a mi érdekes arozát bánatosá tette és a mosolyt számüzte onnan.

Hogy mélyen gyászolt és egy teljes évig gyászruhát viselt, azt sem a szerelem — az odaadó hitves által nem érzett szerelem — okozta.

Dehogy az. Csupán a szokás . . .

*

— Nömmé teszem. Hitvesemé lesz-e?

— Igen . . . Leszek . . .

Es ezzel le volt tárgyalva az a sokszor megoldhatatlan probléma. Dehogy is kérdezte, hogy szereti-e, avagy hogy fogja-e szeretni?

A hitvese lesz. Es ezzel mindenre megválaszolt.

Romlatlan lelke tisztában volt a hitvesi fogalommal. Tudta, jól tudta, hogy mit tesz az, hitvesse lenni.

Es ha egy röpké percze foglalkoztatta is a gondolat, vajjon szeretni fogja-e, hát bizony egyhamar számüzte még a gondolatot is.

Az urához, a férjéhez, a ki a pacsolójáran leszen. Eddigis engedelmes volt, ezentul is az lesz.

frtot, a váltó tőke 442290 frtot, s a betétek 1900862 frtot tettek ki. A mérleg szerint az intézeti székház s a vele egybeépített esendőr-laktanya értéke 108000 frt. A 35024 frt nyeménnyel így osztják meg: Tartalék tőkéhez 10% 3502.49 frt, osztaléokra részvényenként 9 frt. 18000 frt, jutalékokra 1810 frt, jótékony-célokra 501 frt, tisztai nyugdíj alapra 211 frt, rendelkezési tartaléokra 7500 frt, adó tartaléokra 1500 frt, jövő évi számlára átvitel 2000 frt.

— Az esztergomi vidéki hitel és fogyasztási szövetkezet e hó 25-én d. e. 10 órakor tartja VIII. évi rendes közgyűlést, melyen e pénztározat életbevágó kérdése, a bankká való alakulás fölött fognak véglegesen dönteni. A közgyűlés tárgysorozata ez: 1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentéseinek tárgyalása. 2. A zárszámadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a nyereség hova fordítása feletti határozat. 3. Az igazgatóság által kibocsátott felhívás értelmében a szövetkezet feloszlásának kimondása s felszámoló kirendelése és a szövetkezet összes vagyonának és terhének az alakítandó „Esztergom-vidéki hitelbank részvénytársaság“ birtokába való átvitele iránti határozat meghozása. 4. Az alapszabályok 9. §-a értelmében a közgyűléshez intézett indítványok feletti határozat. 5. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítése iránti intézkedés. A mult év forgalmáról közöljük a következőket: a kötvénytőke 72282 frt, a váltótőke 58364 frt, a zálog előleg tőke 15507 frt volt. Az alaptőke 23293 frtot, a betétek és kamataik 120434 frtot tettek ki. A mult év 2253 frt nyeménnyel záródott, s a pénztári forgalom 220827 frtot tett ki.

A szivar áldozatal. Borzasztó halállal mult ki e hónap 19-én éjjel Majer István 34 éves letenyei gyógyszerész és 5 éves fiacskája. Majer szivarral a szájában feküdt le. Rövid idő mulva Majer elaludt, az égő szivar kiesett a szájából és az ágynemű tüzet fogott. A szoba csakhamar megtelt füsttel. Majer fölberedt és kábulva ment az ajtó felé, hol azonban élettelenül összerogyott. A szoba butorzata is tüzet fogott és az apán kívül megégett ennek 5 éves fiacskája is. Mire a tüzet észrevették és a szobába hatoltak, két kormos élettelen testet találtak. Majerné a családi katasztrófa lejátszódása alatt Nagy-Kanisán volt a színházban és csak másnap értesült erről. A borzalmas véget ért férfi fia volt Majer István néhai vízárosi gyógyszerésznek s közeli rokonságban állott a Frey-családdal, mely a gyászhir vétrélre azonnal Letenyére utazott.

A szentgyörgyemezei mükedvelők színelőadása. Tekintve azon szorult anyagi helyzetet, melylyel az esztergom-szentgyörgyemezei polgári olvasóköri küzd, a kör mükedvelő tagjai elhatározták, hogy szombaton március 26-án este 7 és fél órakor a „Fürdő“ vendéglő nagytermében a kör javára előadják dr. Okányik Lajos az „1848 vagy az ur és jobbágy“ című alkami színjátékát. Belépti díj: első 5 sor 80 kr.

A munkából eddig is kivette részét, tehát ezentul is úgy lesz. Azzal a külömbséggel, hogy ezentul saját otthona leszen. Kiköltözik a szülei házból és elfoglalja a saját hajlékát.

Es kiköltözött . . . Elkészítette rendben az ebédet és várta az urát délben . . . Es ez éven át így ment változatlanul. Semmi, még a legesekélyebb változás sem történt soha. De mégis.

Hat éve volt már férjnél.

Leánykorában olvasni kezdte azokat a divatos áramlatokkal telt könyveket, a melyekből oly szépek és oly fenségesnek tanulta ösmerni az életet, a mely a maga egyszerűségében meghazudtolta a sok regény meséjét.

Most is azzal üzte el unalmát, hogy elővett egy-egy könyvet és érdeklél olvasta azt, olvasott sokat, hat teljes év hosszu unalmát üzte el sok, számtalan, temérdek könyvnek a tartalmával.

Es a sok könyvből megannyi tanulságot vont le. Megnyilatkozott megannyi asszony szivvilága e sok olvasmányban.

Emitt egy asszony. Ennek a meséje tökéletesen összeillik az ő történetével. Az ura vén volt, ő pedig fiatal. Mást szeretett . . .

Es ki nem adott volna igazat annak az ifju asszonynak? Ő is helyeselte eselekedetét.

Azután eszébe jutott az ő igaz története. Ugyan, ha egyszer ő is megtenné azt, a mit megtett ez az asszony is, de megtettek már annyi sokan, hogy megcsalná az urát . . . Es

a többi mükedvelő minél tömüvét.

tesülünk amennyi melyre viszont állatorv

Lajos a mos ide lyettesi nác f nyilatko

és meg Király értekez határoz biztos r rohamos egyesül

megbesz jelentős társulás jelvény gos jell gyar K szabály

Az ala Kolozsv módosít változta

ság és latha, a egyhang hó végé hetők l egyre s gyarap

különös szeröl, magánó tott vis

A ker gom- F kelettel állomás vasut é adta. E meg, n az előm

zető vil nema k Előműn könyü umban,

nem vo is, vala az épít

ügy ta gyözött úgy hit

S egy má T ösmert

ség. Az dititta mintha

O hogy k A sült a K

hivatal ébredt zordság

mereté mialatt meghal

M talált szivese M

a többi sorok 60 kr. Állóhely 40 kr. A derék műkedvelők és a helyes cél, megérdemlik, hogy minél többen nézzék meg dr. Okányik sikerült művét.

— **Simontsits Dezső** állatorvos, amint értesülünk, mégsem válik meg régi állásától, amennyiben lemondott állat orvosi állásáról, melyre a földművelésügyi miniszter kinevezte, s viszont visszavonta lemondását a párkányjárás állatorvosi állásról.

— **Az alkaptányi állás.** Minthogy Burián Lajos alkaptány betegsége valószínűleg huzamos ideig el fog tartani, szükségessé válik helyettesítéséről gondoskodni. Ennélfogva a tanács felhívta **Niedermann József** kapitányt, nyilatkozzék a helyettesítésre nézve.

— **Kerékpáros egyesület.** Esztergom város és megye kerékpárosai f. hó 19-én a Magyar Király szálló emeleti helyiségében tartott előértekezleten kerékpáros egyesület alakítását határozták el. 21 lelkes kerékpáros szövetezése biztos reményt nyújt, hogy a megye területén rohamosan térft foglalom sportnem egy életerős egyesület tagjainak teszi élvezhetővé a társas turistakodás kellemességeit. Az előértekezleten megbeszéltek a készitendő alapszabályok elvi jelentőségű pontjait; véleményt mondtak a társulás külső symbolumairól az egyenruha s jelvény kérdéséről; — állást foglaltak országos jellege mellett azzal, hogy tagjait a Magyar Kerékpáros Szövetség tagságára alapszabály szerint kötelezendőknek véleményezték. Az alapszabály tervezeténél irányadó volt a Kolozsvári Kerékpáros Egyesületnek a múlt évben módosított alapszabályzata. Jelentékenyebb változtatás csak a czím, jelvény, ruházat, tagság és tagsági díj tekintetében hozott javaslatba, az új egyesület alapszabályai a hozott egyhangú határozatok alapján készülvén, még e hó végéig a belügyminisztériumhoz felterjeszhetők lesznek. Az érdeklődés ez egyesületiránt egyre szélesebb körben terjed, nap-nap mellett gyarapodik a tagságra jelentkezők száma s különösen megindult az érdeklődés azok részéről, kiket eddig a kerékpárvételetől csak a magános országúti barangolás unalmassága tartott vissza.

— **Előmunkálati engedély — h. é. vasutra.** A kereskedelmi miniszter a Budapest-Esztergom-Füzitői h. é. vasúti társaságnak e hó 9-iki kelettel 12090 sz. a. egy Esztergom vasúti állomástól Párkány-Nánáig tervezett h. é. vasút építésére az előmunkálati engedélyt megadta. E hír mindenestre kis meglepetés számba megy, minthogy tudvalevő dolog, hogy a miniszter az előmunkálati engedélyt a Párkány-Nánáig vezető villamos vasutra nemcsak, hogy megadta, hanem a közigazgatási bejárást is megtartották már. Előmunkálati engedély megszerzése egyébiránt könnyű dolog, tuzatszámra adják a minisztériumban, minthogy az előmunkálati engedély nem vonja maga után az építkezési engedélyt is, valamint közigazgatási bejárásból sem folyik az építkezési engedély megadása. Ugy látszik,

ugy találta, hogy erre ő képtelen lenne. Mintha győzött vón' benne a piszoktól ment gondolkodás, úgy hitte, hogy soha sem tudná megteni azt.

Sohasem. Ezt a rövid szót meghazudtolta egy másik. Dehogy.

Talán azt sem tudta, hogy hol szerezte az ösmeretséget. De nem is volt valami ideális szépség. Az ifjúságával és a beszédével mégis meghódította azt az aszonyt, a ki olyannak hitte magát, mintha erős, bevehetetlen vár védéné.

Olyan rövid volt ez a tiltott viszony, alig hogy kezdetét vette, már is véget kellett érnie.

Az asszony teljesen kiforrott szerelme egyesült a férfi érett érzemeivel.

Karjaiban vette hírül azt is, hogy az urát hivatalában a szél ütötte s meghalt. Akkor ébredt a valóra, a mely rut kietlenségével, üres zordságával türhetetlen volt.

... És azért bántotta nyugtalan lelkiismeretét szüntelenül az a tébolyító tudat, hogy mialatt ő az urát megcsalta, akkor kellett neki meghalnia.

Mikor pedig a gyász éve is letelt, dehogy talált volna arra, a ki, a mig a más neje volt. szivesen lett szeretőjévé.

Már most hol és merre találjon vigaszt?...
Haslinger József.

a vasúti társaság animozitással nézi a villamos vállalkozást, amely egyébiránt még teljesen embrio.

— **Eltűnt miniszteri titkár.** A pesti lapoknak azon hire, mely szerint **Maurovics Fábán** földművelésügyi miniszteri titkár gyanus körülmények között eltűnt. Esztergomban is vizsgálta talált, amennyiben **Maurovics Fábán** esztergomi születésű; fogadott fia **Maurovics József** 48-as orsz. képviselőnek és utóbb járásbírónak. **Maurovics Fábán** rokonszenves, szép fiatal ember volt, itt végezte középiskoláit s hogy szép carrieje ily módon szenvedett hajótörést, a fölött sokan sajnálkoznak Esztergomban.

— **Fürst Miksa ügye.** A több rendbeli vétéségek folytán letartóztatott **Fürst Miksa** végrehajtó ügyét **Pinkovics János** törvényszéki vizsgálóbíró vette kezébe, ki tegnap óta itt időzik Esztergomban s sorra idézi maga elé a feleket, kik a sikkasztás folytán károsodtak, illetve magukat károsultaknak mondják. Negyvenhétre rúg a beidézetek száma, kiknek kihallgatását **Pinkovics** tegnap délelőtt kezdte meg s az esti órákig folytatta. A vizsgálat, illetve a kihallgatások ma este fognak csak véget érni. Az eddig beidézetek vallomása csaknem egytől-egyig terhelő **Fürst Miksára** nézve.

— **Baleset.** **Németh Gyula** vasúti őrt f. hó 21-én Esztergom állomáson tolatás közben egy szénrel rakott kocsiját vigyázatlansága folytán elütötte. A szerenéstlent a városi kórházban ápolják; állapota veszélyes, de súlyosabb aggodalomra nem ad okot **Németh** balkeze fejt a szerenéstlenségéből kifolyólag esetleg amputálni fogják.

— **Tekepályai megnyitás.** A kath. legényegyesület e hó 27-én, vasárnap délután tartja tekepályájának megnyitását s 5 értékes nyeregménytárgyval díjdobást rendez.

— **Burián Lajos betegsége.** **Burián Lajos** alkaptány, ki betegen fekszik Budapesten a Szent István kórházba, állapotában — amint értesülünk, jelentékeny javulás állott be, amely remélni engedi, hogy az alkaptány bizonyos idő múlva ismét elfoglalja állását, melyet oly jól töltött be.

— **A legényegylet közgyűlése.** Az esztergomi kath. legényegylet e hó 27-én délután 3 órakor tartja rendes évi közgyűlést, melynek ez a tárgysorozata: 1. Elnöki megnyit. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztárnoki jelentés. 4. Tisztikar választása. 5. A harmincz tagú választmány megválasztása. 6. A jegyzőkönyvet hitelesítő 3 tag választása. 7. Egyéb indítványok. A közgyűlésen csak azon indítvány lesz tárgyalható, mely 24 órával előbb az elnökséghez benyújtatik.

— **Állatvizsgálat.** A mezőgazdaságról alkotott 1894 évi XII. t. cz. kötelezi a hatóságokat, hogy a köztényésztésre használt apaállatokat minden év márczius havának végeig szakértőileg vizsgáltsassák meg. A vármegye két járásában kedden fejezték be az apaállatok vizsgálatát. Városunkban tegnap folyt a vizsgálat ugy a városi mint a szentgyörgyemezei közbirtokosság apaállatai felett.

— **Nagy lóvásár Érsekújvárott.** A Nyitra-megyei Gazdasági Egyesület által a f. évben rendezendő XVI-ik nemzetközi nagy lóvásár, mint minden évben, úgy most is május hó első hétfőjén s a megelőző vasárnap délután vagyis május hó 1-én és 2-án fog megtartatni. A múlt évi vásáron eladott 500 drb. ló. A Nyitra-megyei Gazdasági Egyesület lóvásárjai a leg-hiresebbek az országban. A hazai és külföldi lókereskedők leginkább itt szerzik be szükségletüket. Lakások és istállók az érsekújvári rendőrkaptányi hivatalnál rendelhetők.

x **Mezei egerek** tömeges és biztos kipusztítására legbiztosabb szer a már eddig is sok előkelő uradalomban, nagyobb gazdaságokban, több községben a legjobb sikerrel használt *javított egérméreg* labdacok alakban. (1 holdra 1—2 kiló elegendő. 100 kiló ára 45 frt., 10 kilós csomag ára 5 frt., 5 kilós csomag ára 3 frt. Megrendelések Antal Gyula gyógyszerészhez Pécsre intézendők.

Budapesti levél.

A tavasz beköszöntött, vele új élet, tevékenység. A vidék közönsége ismét a főváros felé irányítja figyelmét, hogy különféle szükségletei iránt onnan nyerjen tájékozódást.

Kertész Tódor műiparú raktárában (Budapest, Kristóftér sarkán) a tavaszi idényre a legnagyobb választékban található a tavaszi sport, játék, díszmü- és háztartási cikkek, melyek közül különösen kiemeljük a Lawn-tennis kellékeit 50—120 frtos összeállításban; a Lawn-tennis játék szabályainak nyomtatott magyar szövegével. Tornaeszközök ugy a szobában, mint a szabadban. A horoghalászat összes kellékei. Amerikai gyermek-puskák, pisztolyok 60 krtól 5 frtig. Kerti szerszámok, ásó, kapa, gereblye, egy készlet 1 frttől 4.50 ig. Gyermekkoesi 8—16 frtig. Háztartási cikkek. Amerikai husvágógép 3.50 kr. Cukor-, mandula-, zsemlyereszelőgép 1.20-tól 4.60 ig. Gyorsforraló 1.50-től 2 frtig. Finom asztali kések és villák 12 pár 2.80-tól 13 frtig. Szódavíz készítő gép 7—15 frtig. Folyadék kézi aranyozó, 1 üveg ecsettel 80 kr. Automatikus egér- és patkány-fogó 50 krtól 2 frtig. Utazási cikkek, bőröndök, fésűk és hajkefék, borotvák, amerikai borotváló a hajnyírógépek, borszesz-lámpa, hajszűtő-vas és különféle egészségápolási cikkek. Községi előjáróságoknak: Lefocheaux revolver 5.50 - 6.50, postatáska 6.50—10.50, éjjeliőr-kürt — 60—2.50, tartós rézoldalú dob 15 frt. Kertészeti cikkek. Kerti ollók 80 krtól 3 frtig, kerti kés 80 krtól 2 frtig. Biztonsági revolverek 5—15 frtig. Lovaglószerzők, angol nyergek, lószőnyirő olló, ostorok, kutyakorbács, stb. Dohányzó készületek, szivarszipkák, Rákóczy-pipa, zsebgyfartartó. Vidéki megrendelések gondosan és gyorsan teljesíttetnek.

„**Allategészség.**” Hazánknak, mely kiválóan állattenyésztő ország, nem volt sem állatgyógyászati laboratoriuma, sem tisztán e czélnak megfelelő patikája, sem a közönséget szolgáló szaklapja, mely az állat betegségeit tárgyalja és a nagy közönségnek szakoktatást adjon az állatgyógyásztól és állattenyésztéstől. **Hazsinszky Károly** fővárosi gyógyszerész az érdem, hogy egy önálló laboratoriumot és patikát állított fel, de egyúttal „**Allatgyógyászat**” czimen szaklapot is alapított, melyben hazánk legkiválóbb szakirói részt vesznek. Kétségteljesen abnormis állapot az, hogy hazánk rászorult külföldi állatgyógyszerekre és szakirodalomra. **Hazsinszky Károly** egyike e szakma legkiválóbb művelőinek, ki az országos kiállításon, valamint a külföldön is számos kitüntetést nyert, az állatgyógyászat és tenyésztés javítását és emelését tette feladatává s ennek elérésére létesített állatgyógytárban a következő legjobb minőségű készítmények kaphatók: „**Restitutions fluid**” üdítő és erősítő folyadék lovak számára 1 frt 20 kr. „**Mezőhegyesi állatpor**” kitűnő tápszer lovak és szarvasmarhák számára 35 és 70 kr; tápbrak 30 kr; rühölaj 1 frt; baromfi por 50 kr; **kehpor** lovak köhögése ellen 70 kr; szemviz, pókfolyadék, bélgöreslabdac, epidemikusan előforduló vérhas ellen, porok juhoknak, bárányoknak, sebbalzsam és minden az állatgyógyászatban előforduló gyógyszerek. Tanácsokat első rangú szakférfiaktól vagy levélben, vagy az „**Allatgyógyászat**” szaklapban az üzenetek közt adhatnak. A lap előfizetési ára egész évre 3 frt. Megkeresésre mutatványszámokat szivesen küld a kiadóhivatal, mely a laboratoriummal összeköttetésben áll: Budapest, VIII., Rökk-Szilárd utca 28. sz. a. van, hova a megkeresések intézendők.

A villamvilágítás kérdésével foglalkozik a vidék számos városának közönsége, ami nagyon indokolt ott, hol ez a kérdés még elintéztve nincs, hogy az intézkedések most tészenek meg arra, hogy a berendezési munkálatok bevégeztessenek a nyár folyamán s a villamvilágítás már az ősze igénybe vétethessék. A hol a tökéletesebb rendszerű villamvilágítás már be van vezetve, mindenütt elismerték, hogy ez jobb és nem drágább más világítási módszernél, sőt a közel jövőben olcsóbbá is válik, mert mint halljuk, **Nernst** göttingai tanár egy új izzólámpát talált fel és szabadalmaztatott, mely által a villamvilágítás jelen költsége egy negyedére redukálódik. Ezen találmánynak kizárólagos gyártási jogát a **Siemens és Halske** czég biztosította magának, mely eddig is a legjobb rendszerű villamvilágítási berendezéseket készítette s hazánkban is számos várost, gyárat és épületet szerelt fel villamvilágítással, valamint a villamos vasutakat Budapesten és több városban építette. **Siemens és Halske** czég Budapesten kívánatra tervezeteket és költségvetéseket díjmentesen készít és küld.

Az építkezési időszak beálltával, midőn a városok és községek hatóságai a középítkezéseket tervezik s a közutak jó karba helyezését elhatározzák, emlékeztetjük az *aszfalt-macadam* burkolatot, mely már hazánk igen sok városában alkalmaztatott és ismerttetett el, hogy ez a legolcsóbb, legjobb és legtartósabb burkolat s a mely a kockakövel olesóságra is vetekedik, de annál közegészségileg sokkal előnyösebb, mert a föld ártalmas kipárolgásait meggátolja, por vagy sár rajta nem képződik s könnyen és olesón tartható jó karban; készítési módjánál fogva pedig annyira érdes felületű, hogy az állatok és járművek a legkönnyebben és legbiztosabban közlekednek rajta, ami állategészségi tekintetből, valamint a teherszállítás előnyösebbségének szempontjából is igen fontos. A *Magyar Aszfalt Részvénytársaság*, mely az aszfaltot saját, biharmegyei bányájában termeli, szállítja rendkívül olesón és készíti igen előnyös fizetési feltétel mellett az aszfalt járdát is, mely a gyalogjárás legtisztább és legkellemesebb alkalmatosságát nyújtja ugyan nyáron mint télen. Ez okból legtanácsosabb, hogy a hol a körutak rendezését és jó karba helyezését tervezik, kérjenek tervezetet a *Magyar Aszfalt Részvénytársaság* igazgatóságától (Budapest, Andrásy-ut 30. sz.), honnan minden szakszerű felvilágosítással és költségvetéssel díjmentesen szolgálnak.

A fővárosba utazó vidéki közönségnek mint a legkellemesebb otthont ajánljuk *Gundel János* „István főherceg”-hez címzett szállodáját, a Ferencz József-tér és Akadémia-utca sarkán. Ez a legszebb fekvésű, minden kényelemmel berendezett szálloda, Gundel János személyes felügyelete alatt, példás tisztaságával és leggondosabb kiszolgálásával, jutányos szobaáráival minden igényt teljesen kielégít. A szálloda éttermeiben a legízletesebb ételek s tiszta jó italok szolgálatnak ki, s rég ismert jó hírnevét ezuttal is csak emlékezésbe kívántuk juttatni.

A mindjobban terjedő cémentipar fejlődésével lépést tartva, különösen pedig a külföldi verseny teljes kiszorítása végett is, *Walla József*, Budapest, VII. Rottenbiller-utca 13. sz. *mozaik- és cémentáru* gyárat mult évben egészen újból rendezte be és a mai kor igényeinek megfelelőleg a legököltebb gépezetekkel és készülékekkel látta el; a cég saját gyártmányu *cément- és márvány-mozaiklapjait* a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben, portland-cément-csőveit, cément-lépesőit, cément-jáslak és vályukat legjobban ajánlja.

Azonkívül vállalkozik a cég mindenféle cémentmunkák, nevezetesen: granit-terrazzo, betonozások, csatornázások, medencék stb. elkészítésére.

Walla Józsefnél a felsorolt saját gyártmányain kívül még mindenféle *építési agyagok* a legjutányosabban beszerezhetők; nagy készlet van ugyanis: mettlachi módra készült lapok, keramit- és klinkerlapok, kelheimi-lapok, köagyagesövek és kémény toldalékok, vízálló-mész, portland-cément, fész (Gyepsz), aszfalt elszigetelő- és tető-lemez, nádfonat, tűzálló-téglákból stb.

Árjegyzéket a cég kívánatra szívesen küld.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos: GERENDAY JÓZSEF

Árverési hirdetés.

Az esztergomi kir. járásbíróság mint telekügyi hatóság közhírré teszi, hogy néhai Héidl Czeczilia özvegy Pápes Józsefné hagyatékához tartozó esztergomi 943. sz. tjkvben A. § 1121. hr. sz. a. foglalt szérűre 600 frt, u. o. § 1694/a hr. szántóra 1000 frt, u. o. 2403. hr. szám alatt II. lapsi dűlöbéli szántóra 800 frt, u. o. § 2874. hr. szám alatt kisipitahegyi szőlőre 800 frt, u. o. § 1248. hr. sz. nyárasszigeti rétre 400 frt, u. o. 1516. hr. sz. a. körtélyes szigeti rétre 600 frt, u. o. 1215. hr. sz. a. nyáras szigeti rétre 600 frt, u. o. § 2084. hr. sz. a. szentkirályi földre 1000 frt, s a szentgyörgymezei 1136. sz. tkvi betétben § 581. hr. sz. a. foglalt pince és udvarra a beltelekben 600 frtban megállapított kikiáltási árban az önkéntes bírói árverés 1898. évi márczius hó 26-án d. u. 3 órája a kir. járásbíróság árverező helyiségében kitiizetett azzal, hogy ezen határnapon a fenti ingatlanok esetleg a kikiáltási áron alol is elfognak adatni.

1898

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.

Ültetés távolsága: 15—20 cm

Talaj minősége: Jól trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussaatzeit: August und September.

Pflanzweite: 15—20 Cm.

Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A MAUTHNER-féle

hirneves

konyhakerti-és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb

fűszer és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapesten Andrásy-ut 23. szám alatt létező **Mauthner Ödön** cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, amely csomagok ragasztva a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelölve, úgy amint a mellékelt rajz is mutatja.

8—8

1.000,000

Egymillió

Korona

nyerhető.

A 2-ik magy. kir. szabad. osztály-sorsjáték

50.000 nyereményének jegyzéke.

A játékterv 9. §. szerint a legnagyobb nyeremény

1.000.000 Egy millió Korona.

A nyeremények következőleg vannak beosztva.

Nyeremények :	Korona :
1 á	600,000
1 "	400,000
1 "	200,000
2 "	100,000
1 "	90,000
1 "	80,000
1 "	70,000
2 "	60,000
1 "	40,000
5 "	30,000
1 "	25,000
7 "	20,000
3 "	15,000
31 "	10,000
67 "	5,000
3 "	3,000
432 "	2,000
763 "	1,000
1238 "	500
90 "	300
47350 "	200, 170, 130
100, 80, 40	korona.

50,000 nyer. és **13.160,000** kor. jutalom ért. melyek hat osztályban kisorsoltatnak.

legkésőbb f. é. márczius 30-ig hozzánk beküldeni.

FEHÉR LAJOS és társa m. k. szab. osztálysorsjáték fölárusítói

BUDABEST, Gizella-tér 5 sz.

A 2-ik magy. kir. szab. osztálysorsjátékban

a sorsolási program szerint **egy millió koronát**, tehát hatalmas összegű készpénzt nyer a legnagyobb nyeremény a játékterv 9 §. szerint; emélfogva ezen osztálysorsjáték nagyon előnyös nyerési esélyeket nyújt; és pedig

100.000

eredeti sorsjegy

50.000

pénznyereményt.

A sorsjegyek felének nyerni kell. Az összes 50.000 nyeremény a mellette álló jegyzékben fel van sorolva és a kormány ellenőrzése mellett hat egymásután következő rövid időközben kisorsoltatik, midő is a nyert összeg a szerencsés nyerőnek készpénzben kifizetetik.

Eredeti sorsjegyeket következő eredeti áron adunk el:

Egész eredeti sorsjegy	6 frt — kr.
Fél " " "	3 " — "
Negyed " " "	1 " 50 "
Nyolczad " " "	0 " 75 "

Az összegnek postautalványon való vétele után azonnal megküldjük a rendes eredeti sorsjegyet az első huzásbani érvénynyel. Kívánatra otárvétellel is küldjük a sorsjegyeket.

Minden sorsjegyküldeményhez az eredeti huzási programot is megküldjük és minden huzás után vevőink azonnal megkapják az eredeti huzási lajstromot.

Gyakran ezreket kockéztatnak merész vállalatokba, a midőn a kilátásba helyezett nyeremény nagyon kérdéses. Ennélfogva kockázatassunk egy sorsjegy vételével aránylag oly csekély összeget, a mely által hirtelen nagy tőkét nyerhetünk.

Sorsjegykészletünk nagyon csekély és gyorsan elfogyhat, tehát ajánljuk, hogy a rendelménynyel ne késünk és kérjük azokat, lehetőleg, azonnal, azonban mindenesetre